

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 5. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

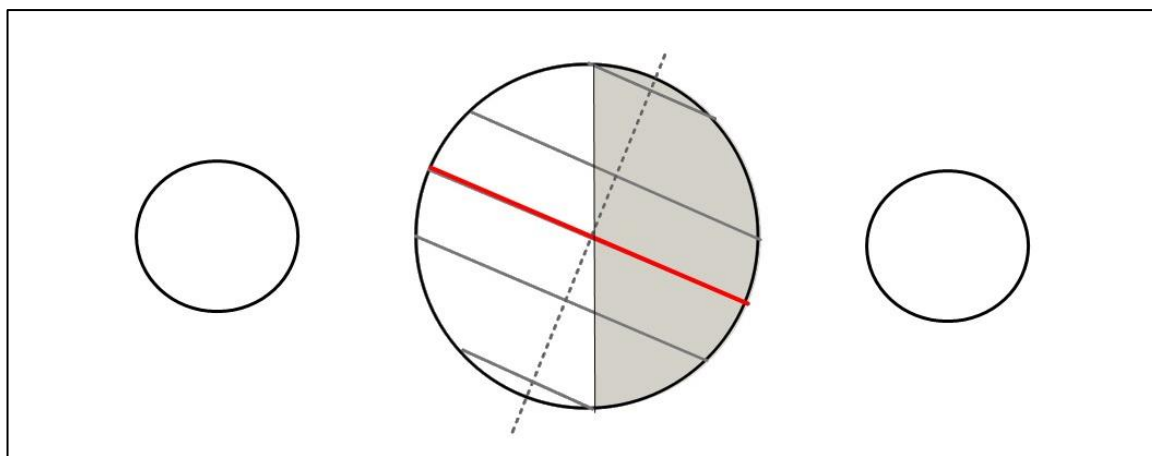
Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOG CRTEŽA.

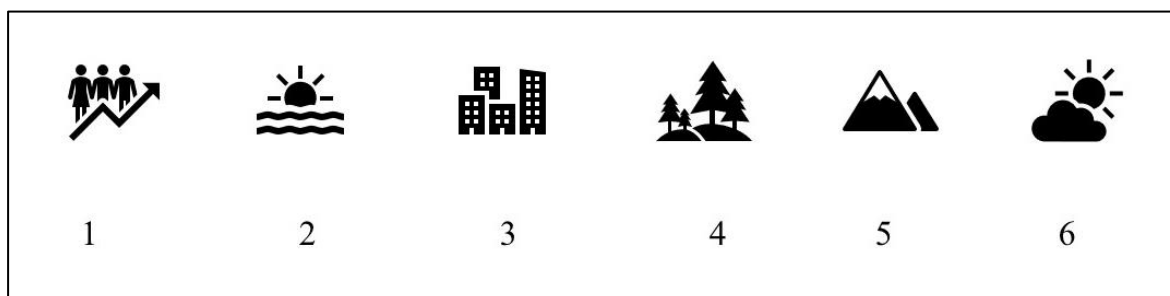

1. Kako nazivamo paralelu označenu crvenom bojom na priloženome crtežu?

2. Upiši slovo S u jednu od nacrtanih kružnica koja prikazuje točan položaj Sunca kad se Zemlja nalazi u prikazanome položaju.
3. Kosim crtama precizno iscrtaj (/////) onaj dio južne polutke na kojemu traje dan (obdanica).
3. Znakom X označi točku na sjevernoj polutki koja je najudaljenija od ekvatora.
Koliko je stupnjeva udaljena od ekvatora? _____ °
Koje je ime oceana u kojemu se nalazi ta točka? _____
1. Kako nazivamo liniju označenu isprekidanom crtom na priloženome crtežu?

1. Zemlja se rotira u smjeru od _____ prema _____ (upiši nazive strana svijeta).

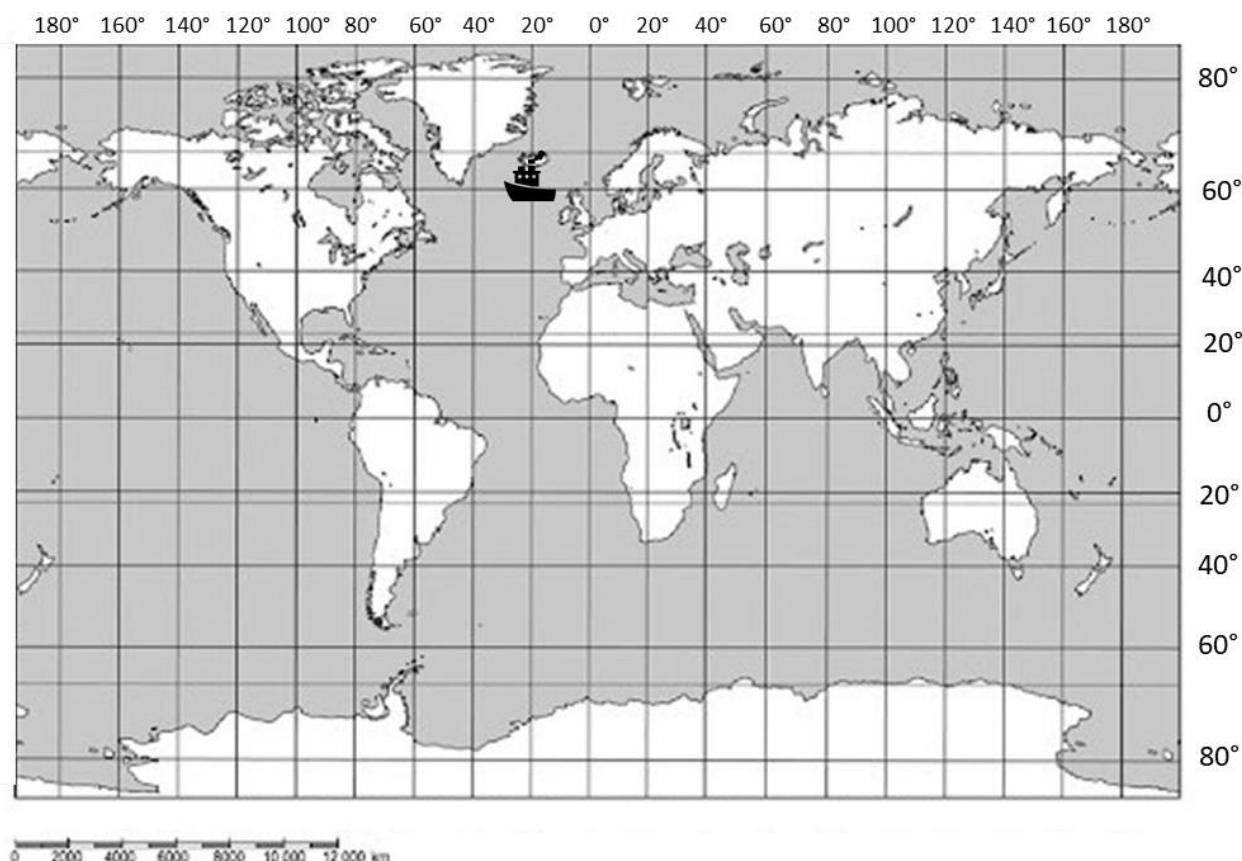
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

2. Kojim su brojevima prikazani sadržaji koje proučava društvena geografija?

- Kako nazivamo granu geografije koja proučava sve ostale prikazane sadržaje?

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE SVIJETA.

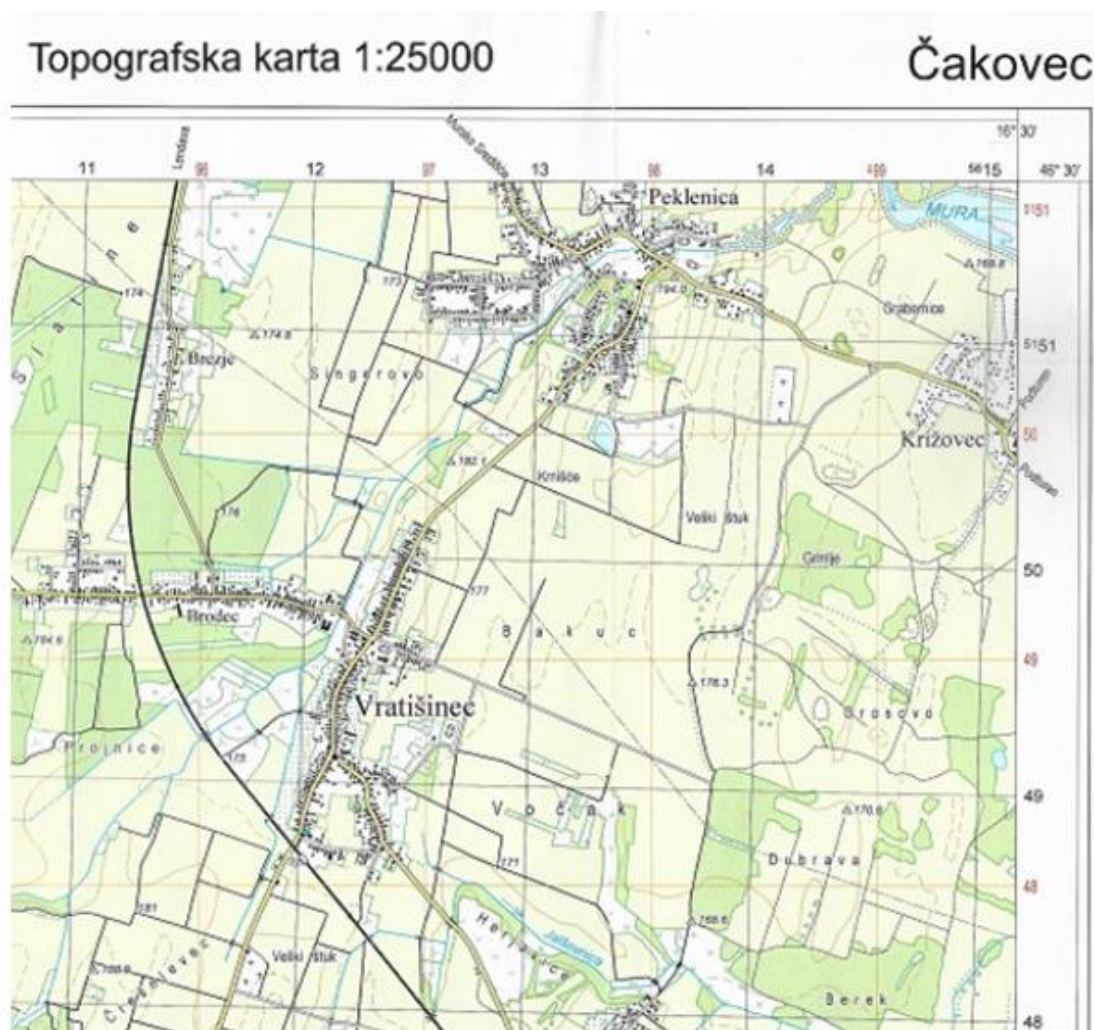
- 2** 8. Označi na priloženoj geografskoj karti znakom **X** točku čiji je geografski smještaj:
40° južno od ekvatora, 100° istočno od početnog meridijana
Koje je ime oceana na kojemu se nalazi zadana točka? _____
- 3** 9. Odredi geografski smještaj broda. Odgovor upiši punim nazivima.

Koje je ime oceana u kojemu plovi brod? _____
Označi na priloženoj geografskoj karti kružićem (●) točku koja se nalazi 100° južnije i 100° zapadnije od broda.
- 1** 10. Koje je ime kontinenta Novoga svijeta koji je u cijelosti smješten na sjevernoj polutci?
_____. Označi ga na priloženoj geografskoj karti slovom **N**.
- 1** 11. Koje je ime najmanjega kontinenta Staroga svijeta? _____
Označi ga na priloženoj geografskoj karti slovom **S**.
- 1** 12. Koje je ime kontinenta koji je zbog problema prikazivanja zakrivljene površine Zemlje na ravnoj plohi prikazan na priloženoj karti kao da ima najveću površinu od svih kontinenata?

- 2** 13. Navedi imena dvaju kontinenata uz istočnu obalu Tihoga oceana.
_____, _____
- 2** 14. Koje je ime kontinenta Novoga svijeta koji presijeca najdulja paralela?

Označi kosim crtama dio toga kontinenta koji je smješten na sjevernoj polutki.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽI ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

2 15. Priloženi isječak karte prema mjerilu ubrajamo u skupinu **topografskih detaljnih /**

preglednih topografskih karata. Udaljenost od jednoga centimetra na ovoj karti predstavlja stvarnu udaljenost od **25 metara / 250 metara**. Reljef je prikazan s pomoću linija koje povezuju mjesta iste nadmorske visine, a nazivamo ih **izohipse/izobate**. Plavom bojom na karti prikazane su vode, a zelenom **bjelogorične šume / nizinska područja**.

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA JEDAN ODGOVOR NIJE TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOG ODGOVORA.

1 16. Koja od navedenih tvrdnja o priloženome isječku topografske karte **nije** točna.

- a) Kroz naselje Vratišinec prolaze županijske ceste i željeznička pruga.
- b) List Topografske karte Čakovec omeđen je meridijanom 16° 30'.
- c) Kako bi se iz Vratišince stiglo do Križovca treba se kretati cestom prema sjeveroistoku do Peklenice, a tad skrenuti cestom prema jugoistoku.
- d) Topografski znakovi ■ prikazuju naselja koja su važan element prirodne osnove prostora.

1 17. U suvremenoj orijentaciji često se upotrebljava satelitsko pozicioniranje. Koja od navedenih tvrdnja o satelitskome pozicioniranju nije točna?

- a) Globalni navigacijski satelitski sustav zajednički je naziv za sve takve sustave.
- b) GPS je satelitski navigacijski sustav koji je ponajprije bio razvijen u Europskoj uniji u civilne svrhe.
- c) Uz umjetne su satelite i sustav nadzora nužan dio i prijamnici koji na osnovi signala iz satelita određuju udaljenost od ekvatora i početnoga meridijana.
- d) Svrha je omogućiti lociranje i navigaciju u realnome vremenu.

1 18. Učenje geografije omogućuje upoznavanje svijeta koji nas okružuje, a stečena znanja i vještine mogu se primijeniti u svakodnevnome životu.

Koja od navedenih tvrdnja o ulozi geografije nije točna?

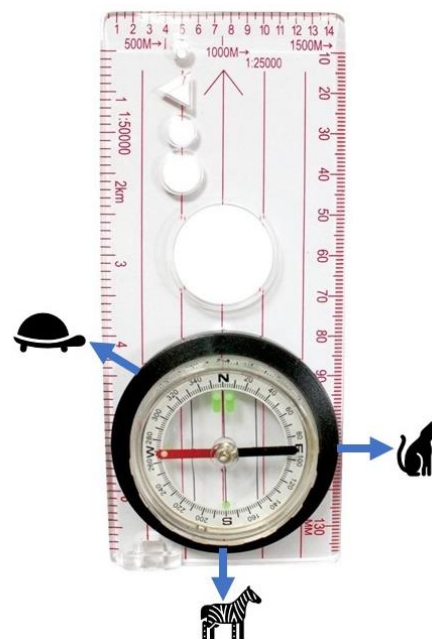
- a) Učenje geografije omogućit će mi razumijevanje vremenske prognoze i klimatskih promjena.
- b) Učenje geografije omogućit će mi upoznavanje prošlih događaja i postupaka ljudi kako bi mi to pomoglo razumjeti događaje u sadašnjosti.
- c) Učenje geografije omogućit će mi upoznavanje prirodnih i društvenih obilježja prostora te njihov međusobni utjecaj na primjerima iz zavičaja i svijeta.
- d) Učenje geografije omogućit će mi razvijanje vještine korištenja geografskih karata i orijentacije kako bih se bolje snalazio u prostoru.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE SLIKE.

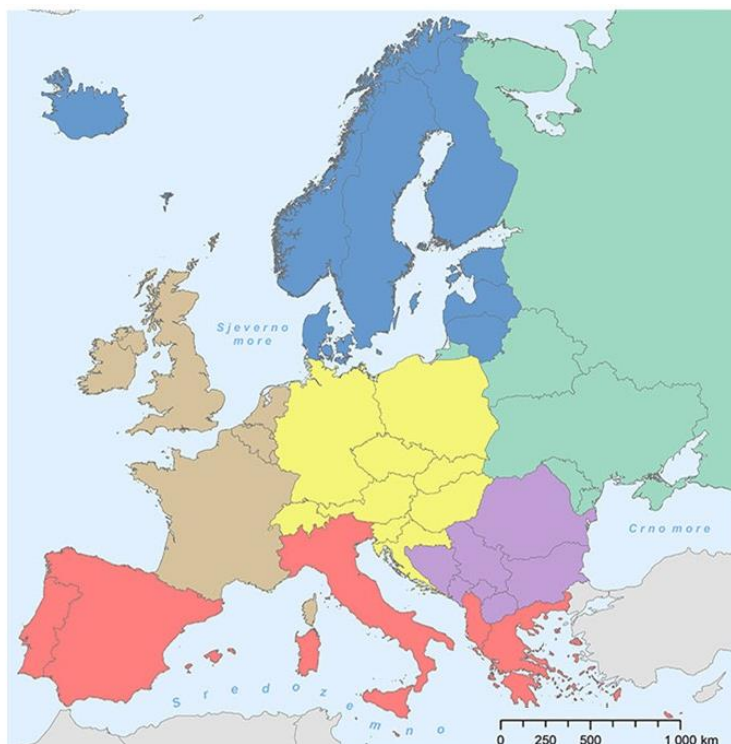
1 19. Do koje ćeš životinje doći ako se krećeš prema jugu?

1 20. Na koju se stranu svijeta treba kretati kako bi se stiglo do kornjače? (upiši puni naziv strane svijeta)

1 21. Koji je naziv naprave prikazane na slici?

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE
EUROPSKE UNIJE I EUROPSKIH REGIJA.

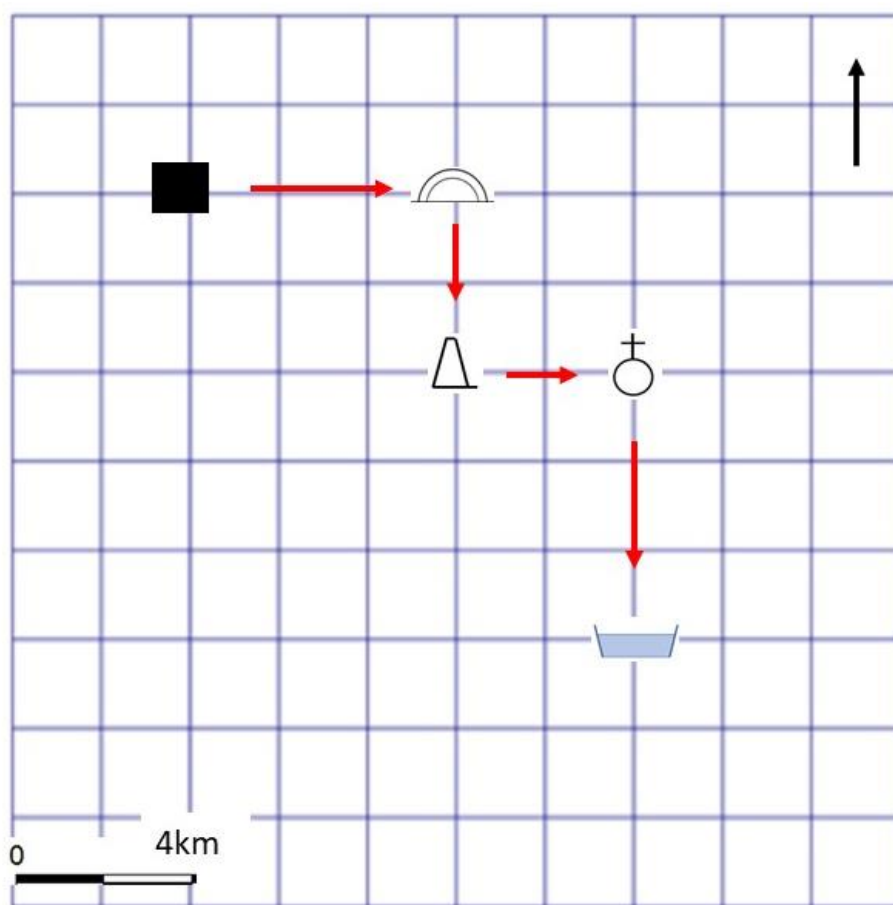

- 1** 22. Koje je ime europske regije u kojoj ni jedna država nije članica Europske unije?
- _____
- 1** 23. Koje je ime europske regije kojoj, prema priloženoj karti, pripada Hrvatska?
- _____
- 1** 24. Koje je ime europske regije u kojoj se nalazi država koja je napustila članstvo Europske unije?
- _____
- 3** 25. U koju skupinu karata prema sadržaju ubrajamo priložene karte?

Što prikazuje karta izrađena u sitnijemu mjerilu?

Koja se vrsta mjerila nalazi na karti europskih regija?

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE SKICE KRETANJA.
SVI SU OBJEKTI NA SKICI SMJEŠTENI TOČNO NA KRIŽANJIMA MREŽE U PODLOZI

Djevojčica Ana krenula je na izlet. Njezino je kretanje prikazano na priloženoj skici (crvene strelice prikazuju smjer njezina kretanja).

3 26. Ana je krenula od kuće cestom prema _____ (upiši stranu svijeta) i nakon _____ (upiši udaljenost) stigla je do spilje. Nakon prijeđenih još 8 kilometara stigla je do _____ (upiši naziv objekta)

3 27. Nastavila je put prema jugu i stigla do _____ (upiši naziv objekta prikazanoga topografskim znakom).

Duljina ceste koju je Ana prošla od kuće do odredišta iznosi _____.

Prema kojoj se strani svijeta Ana treba kretati kako bi se najkraćim putem vratila kući?

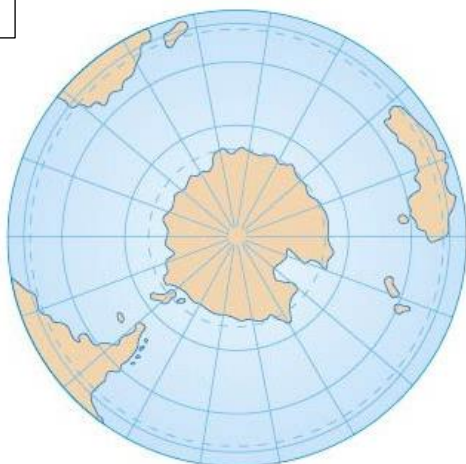
Ucrtaj na skicu strelicu koja prikazuje njezino kretanje.

2 28. Na priloženoj skici udaljenost od 2 centimetra predočava udaljenost od 4 kilometra u prirodi. Brojčano mjerilo ove skice je 1 : _____.

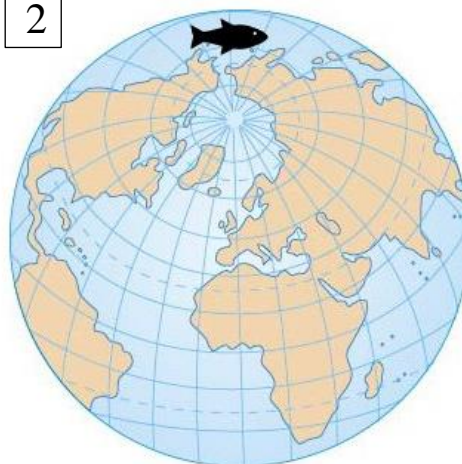
Kartu izrađenu u navedenom mjerilu u podjeli geografskih karata prema mjerilu ubrajamo u skupinu _____ karata.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

1

2

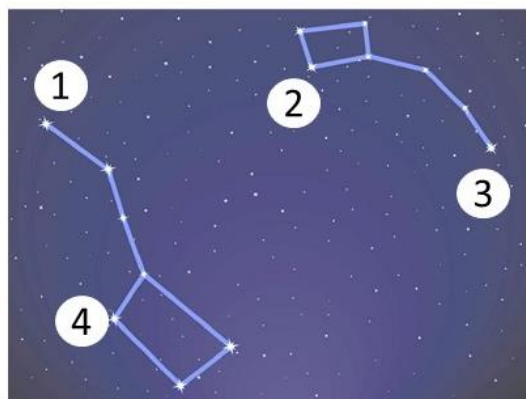
29. Na crte ispod polutaka upiši njihove nazive.

30. Ime je oceana u kojemu je na crtežu 2 ucrtana riba _____.

Navedeni ocean označi znakom X na prvome crtežu.

31. Podebljaj vidljiv dio ekvatora na crtežu 2.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

32. Zvijezda Sjevernjača najsjajnija je zvijezda u zviježđu Maloga medvjeda i služi za orijentaciju tijekom vedrih noći. Kojim je brojem označena na priloženome crtežu?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4